

тъснъ кружокъ въ горния етажъ на нашата книжнина, който кружокъ, незнамъ защо, прѣзира **мѫченитѣ на българската свобода** — но, казахме ги, защото въ тѣхъ се намиратъ два въпроса, на които трѣбва по-напрѣдъ да отговориме, че тогава да пристѣниме къмъ самото разглеждане „*Опитъ за биография*“.

Тѣзи два въпроса сѫ:

- 1) Кой е Ботевъ? и
- 2) Заслужва ли той памѧтта народна?

II.

1. „Че кой е Ботевъ?“ — питаше благовѣспитания господинъ.

— Отговаряме:

а) *Българина* — поетъ, който фактически доказа на българския народъ, че българския езикъ е прѣкрасенъ инструментъ въ рѣцетѣ на истинския поетъ — а въ рѣцетѣ на „божемъ поетитѣ“ е пукната гайдуница. — Доказа, че българския езикъ е добрѣ нагласена цигулка, отъ небето спусната, и че на тая *небесна цигулка* могатъ да свирятъ само *небесните избраници*, каквъто бѣше самъ той. — Съ иѣколкото си стихотворения той фактически доказа, че българския езикъ за истинските български поети е неизчерпаемъ источникъ на енергия, живостъ, музикалностъ, живописъ и пластичностъ.

б) *Пъвеца*, който въсѣпъ политическия идеалъ на *бившия турски робъ*, а днесъ свободенъ народъ — въсѣпъ идеалитѣ на тогавашнитѣ, сегашнитѣ и бѫдящитѣ социалъ-демократи (стих.: „Молитва“ и „Борба“).

в) *Поета — патриотъ*, който опрѣска съ поетическата си и патриотическа кръвъ голитѣ канари на Стара-планина — опрѣска съ кръвта си канаритѣ голи за добиване **правдини народни** — загина на Стара-планина за чисто българска свобода — загина въ царството на *самодивитѣ* за спасение *на райтѣ!*

г) *Пъвеца* на тегилата народни, който въ „Молитвата“ си, отправена Богу на разума, извика: О, Боже, подкрѣпи и менъ рѣката, та кога въстане роба, въ редовѣтѣ на борбата да си найдя и азъ гроба! — Който дѣйствително намѣри гроба си тамъ, гдѣто го търсѣше

д) *Неустранимий вогичъ*, който поведе двѣстѣ души българе емигранти и съ триумфъ прѣмина великата славянска рѣка (Дуџава) — който съ бѣрзината и силата на молния се разгърмѣ и разтрѣщѣ върху голитѣ скали и въ дебритѣ балкански и тамъ, въ царството на *самодивитѣ*, сложи поетическата си глава — прости се съ земята и отпѣтува въ царството на небесата

Това е то **Христо Ботевъ**, господине, благовѣспитани!

2. Заслужва ли Ботевъ памѧтта народна?

— „Тозъ, който падне въ бой за свобода, той неумира него жалѣять: земя и небо, звѣрь и природа, и пѣвци пѣсни за него пѣятъ“ — отговаряме ние съ собственнитѣ думи на **мѫченника народни**.